

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12C/129/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202302
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:1516202302.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., IČO: 44 138 369, so sídlom Žehrianska 3, Bratislava, zast.: LawService, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, proti žalovanému: F. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/X, C., zast.: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

I.Súd žalobu zamietal.

II.Súd priznáva žalovanému náhradu trov konania v plnej výške, ktorú je povinný zaplatiť žalobca s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.2.2016 domáhal, aby súd určil že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C., okres M., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely reg. "C", parc. č. XXXX - orná pôda o výmere 455 m2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 29.6.2015 bola uzavretá kúpna zmluva medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim, žalovaný od zmluvy odstúpil, čo nijako nezdôvodnil. S poukazom na obsah zmluvy nemohol od zmluvy odstúpiť. Žalobca doručil súdu dňa 24.2.2017 návrh na zmenu žaloby, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že žalobca bol výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C., okres M., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra "C" parc.č. XXXX - orná pôda o výmere 455 m2 ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU - NR - OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To, čo odôvodnil tým, že došlo k vyvlastneniu sporných nehnuteľností a náhrada za vyvlastnené pozemky má byť vyplatená žalobcovi. Uznesením č.k. 12C/129/2016-128 zo dňa 6.4.2017 súd návrh na zmenu žaloby zamietol a rozsudkom č.k. 12C/129/2016-155 zo dňa 18.10.2017 návrh na prerušenie konania zamietol, žalobu zamietol, žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške.

2.Proti uvedenému uzneseniu aj rozsudku podal žalobca odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 7Co/79/2018-207 zo dňa 26.4.2019 uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 6.4.2017 č.k. 12C/129/2016-128 o zamietnutí návrhu na zmenu žaloby zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 18.10.2017 č.k.12C/129/2016-155 v napadnutom zamietajúcom výroku vo veci samej a vo výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Výrok o prerušení konania nebol odvolaním napadnutý.

3. Okresný súd Nitra uznesením č.k. 12C/129/2016-216 zo dňa 9.7.2019 pripustil zmenu žaloby v nasledovnom znení: „Súd určuje, že žalobca bol výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C., okres M., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra "C" parc.č. XXXX - orná pôda o výmere 455 m2 ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To.,

4. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní pôvodne uviedol, žalobca trvá na písomne podanej žalobe v znení zmeny žaloby. Poukazoval na § 185 ods. 3 CSP. Rozhodnutie v predmetnej veci by bolo podkladom pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie z úschovy. Podal návrh na prerušenie konania do skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/41/2016, jedná sa o správne konanie o vyhovie protestu prokurátora. Ak by krajský súd žalobe vyhovel, že v prípade porušenia predkupného práva sa nejedná o absolútne neplatný právny úkon, to by malo vplyv na predmetné konanie. Podľa názoru žalobcu je kúpna zmluva platná. Dohodnutá bola cena obvyklá. Čo sa týka tvrdení, že sa jedná o spotrebiteľský spor, tak sa nejedná o spotrebiteľský spor, nejedná sa o formulárovú zmluvu, zmluva bola výsledkom konsenzu strán. Čo sa týka výroku do minulosti, nejedná sa o určenie vlastníckeho práva do minulosti, vyriešenie vlastníctva je aktuálna otázka. Rozhodnutie vo veci bude podkladom pre vyplatenie náhrady. Je možné tu nájsť paralelu s petitom keď sa žaluje, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva. Také rozhodnutie znamená, že vec môže byť následne prejednaná v dedičskom konaní. Čo sa týka vyjadrení v súvislosti s uvedením do omylu, takéto tvrdenie musí byť aj preukázané. Čo sa týka prejednávania správnych žalôb, na Krajskom súde bola prejednaná asi polovica vecí, v prevažnej väčšine bol žalobca úspešný. Čo sa týka obvyklej ceny, nie je možné vychádzať z ceny, ktorá bola zisťovaná v priebehu vyvlastňovacieho konania, je potrebné zisťovať aká bola obvyklá cena v čase uzatvárania kúpnej zmluvy. V konaniach, v ktorých je žalovaný v opačnom postavení, navrhuje taký istý petit ako žalobca v tomto konaní. Žalobca netvrdí, že sa jedná o spor medzi tými istými stranami, ale jedná sa o obdobné veci. Čo sa týka správnych konaní, žalobca je úspešný v konaniach, v ktorých sa rieši nezákonnosť zastavenia vkladového konania. Čo sa týka tvrdení žalovaného, že sa vo veciach jedná o odlišný skutkový stav, že nebol podaný protest prokurátora, tu žalobca zdôrazňuje, že sa jedná vo všetkých sporoch o vyvlastnenie pozemkov. Na ďalšom pojednávaní vo veci uviedol, že žalobca trvá na podanej žalobe v znení zmeny petitu žaloby. Na podanej žalobe má naliehavý právny záujem, nakoľko náhrada za vyvlastnenie nebola vyplatená ani žalobcovi, ani žalovanému, ani spoločnosti MH Invest II, s.r.o. Finančné prostriedky sú uložené v úschove tunajšieho súdu vo veci 12U/4/2016. Neprihádza do úvahy žaloba na plnenie. Čo sa týka vkladového konania, žalobca podal všetky možné obranné prostriedky. V súčasnosti aj sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva. K otázke pasívnej vecnej legitímácie poukazoval na ustanovenie § 228 ods. 2 CSP. V konaní 11S/259/2016 sa skúma zákonnosť rozhodnutia o vyvlastnení, rieši sa podstatná otázka, ktorá má význam aj pre toto konanie. Čo sa týka kúpnej zmluvy, tá je platná, bola uzatvorená vážne, zrozumiteľne. Čo sa týka administratívneho rozhodnutia, rozhodnutie o vklade nie je rozhodnutie o vlastníckom práve, o tom rozhoduje len súd.

5. Právny zástupca žalovaného pôvodne na pojednávaní uviedol, že ani na zmenenej žalobe nemá žalobca naliehavý právny záujem. Teda ani na novom žalobnom petite, pretože od podania žaloby došlo k zmene, k vyvlastneniu nehnuteľnosti, čo je originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Žalobca nikdy nebude môcť byť vlastníkom nehnuteľnosti. CSP nepripúšťa zmenu petitu tak ako navrhol žalobca do minulosti. Jedná sa o spotrebiteľský spor a § 294 CSP v spotrebiteľských sporoch zmenu žaloby nepripúšťa. Návrh na prerušenie konania považuje za obštrukčný. Krajský súd nepovolil odklad vykonateľnosti rozhodnutia, ktorým Okresný úrad vyhovel protestu prokurátora. Krajský súd v Nitre všetky obdobné žaloby zamietla. Čo sa týka hodnoty pozemku, právny úkon je absolútne neplatný podľa § 39a OZ sa jedná o úžeru. S poukazom na kúpnu cenu, ktorú navrhoval žalobca 182 eur, pričom podľa znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v priebehu vyvlastňovacieho konania na účely vyvlastňovania, bola cena 6.875 eur. Žalovaný nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný, pretože nie je vlastníkom pozemku. Kúpna zmluva je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. S poukazom na § 39 OZ a relatívne platná s poukazom na § 49 OZ, pretože žalobca uviedol žalovaného do omylu ohľadne nevyužitelnosti pozemku a jeho hodnoty. Žiadal žalobu zamietnuť. Náhrada za vyvlastnenie je len fiktívny spor medzi žalobcom a spoločnosťou MH Invest 2. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že je úspešný v správnych žalobách, konkrétne s predmetným konaním súvisí správne konanie vedené pod sp. zn. 11S/41/2016, kde bola žaloba zamietnutá. Čo sa týka vyjadrení, že žalovaný podáva rovnaký

petit v skutkovo obdobných prípadoch, toto nie je pravdivé, pretože sa jedná o odlišný skutkový stav. V tých veciach nebol podávaný protest prokurátora. Žalovaný sa v tých konaniach ako žalobca domáha určenia, že náhrada za vyvlastnenie patrí žalobcovi, alternatívne že bol vlastníkom nehnuteľnosti. Žalovaný nie je stranou sporu v žiadnej inej veci okrem predmetného konania a prebiehalo ešte jedno konanie o určenie vlastníckeho práva, sp. zn. 14C/530/2015, toto konanie je zastavené. Na ďalšom pojednávaní uviedol, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na podanej žalobe, žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný. Dňa 29.6.2015 bola uzatvorená kúpna zmluva, 8.7.2015 došlo k vzniku zákonného predkupného práva. Účinky kúpnej zmluvy nikdy nenastali. Viacerí seniori sa stali obeťou podvodníkov, boli oslovení za účelom výkupu pozemkov.

6.Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom právnych zástupcov strán sporu, oboznámením sa s obsahom spisu a to žalobou, doplnením žaloby, výpisom LV č. XXXX, kúpnu zmluvou zo dňa 29.6.2015, potvrdením o dispozícii so zákonným predkupným právom štátu, kúpnu zmluvou, výpisom z LV č. XXXX, vyjadrením k žalobe zo dňa 14.12.2016, zmenou žaloby, kúpnu zmluvou s prílohami, rozhodnutím o vyvlastnení, rozhodnutím Ministerstva dopravy o zamietnutí odvolania, LV č. XXXX, vyjadrením žalovaného k zmene žaloby zo dňa 29.3.2017, rozsudkom Krajského súdu v Nitre 11S/41/2016, rozsudkom, odvolaním žalobcu s prílohami, uznesením Krajského súdu v Nitre, uznesením o pripustení zmeny žaloby, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/63/2018, rozsudkom NS SR sp.zn. 11S/18/2016, plagátom spolu s písomným vyjadrením zo dňa 7.10.2019 a zistil tento skutkový a právny stav:

Medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim bola dňa 29.6.2015 uzatvorená kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C., okres M., zapísaných na LV č. XXXX, parcely registra "C" parc.č. XXXX - orná pôda o výmere 455 m² za kúpnu cenu 182 eur.

Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený dňa 2.7.2015.

Žalovaný od kúpnej zmluvy odstúpil.

Žalovaný ako predávajúci predmetnú spornú nehnuteľnosť previedol kúpnu zmluvou na spoločnosť MH Invest s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100 za kúpnu cenu 6.875,05 eura, svedčí o tom kúpna zmluva, aj výpis z LV č. XXXX. Následne spoločnosť MH Invest s.r.o. previedla nehnuteľnosť na spoločnosť MH Invest II s.r.o., ktorá bola zapísaná na LV č. XXXX ako vlastníč predmetnej nehnuteľnosti v podiele 1/1.

Predmetná nehnuteľnosť bola vyvlastnená rozhodnutím o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU - NR - OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To.

Na základe rozhodnutia o vyvlastnení, prešlo vlastnícke právo k nehnuteľnosti na spoločnosť MH Invest s.r.o.

7.Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 228 ods. 1 CSP, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 228 ods. 2 CSP, výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka

návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

Podľa § 46 ods. 1 OZ, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

Podľa § 123 OZ, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 129 ods. 1 OZ, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 OZ, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 132 ods. 1 OZ, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 133 ods. 1,2 OZ, ak sa hnutelná vec prevádza na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo prevzatím veci, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákone neustanovuje inak.

Podľa §6 ods. 6 zák. č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu za vyvlastnenie, ktorú nemožno vyplatiť z dôvodu, že do právoplatnosti rozhodnutia nebolo právoplatne skončené konanie o dedičstve alebo súdne konanie, alebo nebola právoplatne skončená exekúcia, ktorých predmetom je vlastníctvo vyvlastňovaného pozemku alebo vyvlastňovanej stavby, zloží vyvlastiteľ v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení do úschovy na súde, v obvode ktorého sa nachádza pozemok alebo stavba.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov, na pozemok a stavby na ňom, na ktorom sa má realizovať významná investícia podľa § 1 ods. 3, vzniká zo zákona predkupné právo štátu dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou. Predkupné právo štátu sa zapíše do katastra nehnuteľností na návrh príslušného ministerstva. Predkupné právo štátu nie je iným právom k pozemkom a stavbám.

8.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd žalobu zamietol, nakoľko dospel k názoru, že žalobca na podanej žalobe nemá naliehavý právny záujem. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa meritom veci súd ďalej ani nezaoberal a k argumentom týkajúcim sa predmetu sporu sa súd z týchto dôvodov ani nevyjadruje. Čo sa týka nedostatku naliehavého právneho záujmu, žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pretože aj keby bol žalobca v konaní úspešný, neprineslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či sporných strán. Civilný sporový poriadok výslovne stanovuje, čoho sa môže žalobca domáhať, teda aké sú prípustné druhy žalôb z hľadiska obsahu petitu. Žalobou možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právo je alebo nie je. Žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno, spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva, v čase rozhodovania súdu, má naliehavý právny záujem. Tento je daný spravidla v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia, a ak právne postavenie žalobcu by bez takéhoto určenia bolo neisté. Žaloba podaná žalobcom je v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia žalobou určovacou a žalobca sa jej môže domáhať len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej neistoty medzi stranami sporu, ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť a právne postavenie žalobcu je ohrozené, pričom ani jedna z týchto podmienok podľa názoru súdu splnená nie je. Žalovaný previedol nehnuteľnosť spoločnosti MH Invest s.r.o. Bola mu vyplatená kúpna cena. Spoločnosť MH Invest s.r.o. previedla nehnuteľnosť spoločnosti MH Invest II s.r.o., následne bola nehnuteľnosť vyvlastnená právoplatným rozhodnutím vyvlastňovacieho orgánu. Ako vlastník nehnuteľnosti je v katastri evidovaná spoločnosť MH Invest, s.r.o. Daný stav nie je možné

zmeniť podanou žalobou na určenie vlastníctva, bez toho, aby nebol stranou sporu takéhoto konania subjekt, ktorý ako vlastník nehnuteľnosti je zapísaný v katastri nehnuteľností. Nadobudnutie vlastníctva vyvlastnením je osobitný druh nadobudnutia vlastníctva, ktoré nie je odvodené od práv právneho predchodcu. Aktuálny evidovaný vlastník nehnuteľnosti nie je právnym nástupcom žalovaného. Tu súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/25/2016 zo dňa 11.3.2015, podľa ktorého rozsudok v zmysle § 159 ods. 2 O.s.p. (teraz § 228 ods. 1 CSP) o určenie vlastníctva je záväzný len pre účastníkov konania, môže byť predpokladom pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, len ak účastníkmi konania boli všetky osoby aktuálne (v čase rozhodovania) zapísané v katastri ako vlastníci. Žalobca nemá naliehavý právny záujem na podaní žaloby ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie, pretože žalovaný mal vyplatenú kúpnu cenu a úschova náhrady za vyvlastnenie sa týka vzťahu medzi spoločnosťami MH Invest s.r.o. a MH Invest II s.r.o. Žalobcovi by ani v prípade vyhovenia žalobe nevznikol zákonný nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie. Súd pripustil zmenu žaloby, žalobca nemá naliehavý právny záujem aj vzhľadom na to, že podľa § 137 písm. c) CSP súd rozhoduje, či tu právo je alebo nie je a nie o tom či tu právo bolo alebo nebolo. Nejde o žalobu, ktorá rieši aktuálnu otázku. Žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože vzhľadom na vznik predkupného práva štátu po uzatvorení zmluvy, ale pred vznikom vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností (pričom predkupné právo štátu bolo následne uplatnené), nikdy žalobca nebol a ani nemohol byť zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti, t.j. nenadobudol ani nemôže nadobudnúť vlastnícke právo. Obdobne vec posúdil aj Krajský súd v Nitre v konaní 8Co/297/2018, ktorý konštatoval, že takto podaná žaloba podľa názoru odvolacieho súdu nie je účinný procesný nástroj ochrany práva žalobcu a bez tohto určenia jeho právo nebude ohrozené a nestane sa neistým; ním tvrdené vlastnícke právo v správnom konaní nebolo akceptované, pretože o náhrade za vyvlastnenie bolo rozhodnuté tak, že patrí vlastníkovi pozemku MH Invest II., s.r.o, Bratislava, ktorý ju mal previesť na účet spoločnosti MH Invest s.r.o, Bratislava. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamil pozornosť na rozhodnutie NS SR sp. zn.6Sžr/3/2018 zo dňa 08. 05. 2018, ktorý vyslovil, že zmluvná voľnosť vlastníkov pozemkov, ku ktorým sa viaže zákonné predkupné právo štátu (§ 3 ods. 5 zák. č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), je obmedzená priamo zo zákona, a teda vlastníci dotknutých pozemkov sú povinní v prípade ich zamýšľaného predaja tieto prednostne ponúknuť na kúpu štátu. Neprihliadnutie katastrálneho úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností na existenciu inštitútu zákonného predkupného práva štátu, ktoré obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného subjektu, je v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z.z. a to i vtedy, ak predkupné právo štátu vzniklo ex lege až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (rozhodnutie 8Co/297/2018 - 330, bod 13). Účelom požadovaného určenia nie je zmena osoby zapísanej ako vlastník v katastri nehnuteľností, ale vyplatenie náhrady za vyvlastnený pozemok. Žaloba o plnenie má prednosť pred žalobou o určenie, žalobca touto žalobou nesleduje zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom - zápis jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti, ale ide mu len o vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku, teda o plnenie, ktorého sa môže domáhať žalobou naplnenie, v ktorom konaní by sa otázka vlastníckeho práva posudzovala ako otázka predbežná; žalobný nárok na plnenie by konzumoval aj určovací žalobný nárok, prípadne sa domáhať určenia, komu tvrdená náhrada za vyvlastnenie patrí. Ani úspech žalobcu v správnych konaniach by nepriniesol zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, keďže vzhľadom na vyvlastnenie by už nebolo možné žalobcu zapísať ako vlastníka nehnuteľnosti a nezmenilo by to názor súdu, že žalobca nemá na podanej žalobe naliehavý právny záujem a neodstránil by sa tým ani nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť strán sporu vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten zo strán sporu, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. O nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a ako žalovaného označil F. Q.. Čo sa týka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam voči subjektu, ktorý nie je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností, z tohto dôvodu mal súd za to, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný a žaloba voči nemu je teda nedôvodná. Vo vzťahu k poznámke podľa § 228 ods. 2 CSP, súd uvádza, že táto síce pôsobí aj voči neskorším nadobúdateľom nehnuteľnosti a prioritne má upozorňovať na to,

že v prebiehajúcom konaní môže byť určené vlastnícke právo osoby, ktorá si dala poznámku zapísať a prípadné pozitívne rozhodnutie sa bude vzťahovať aj neskorších vlastníkov, avšak v tomto konaní žalobca nežiada dosiahnutie zápisu jeho osoby ako vlastníka do katastra nehnuteľností, ale ide mu o vyplatenie náhrady za pozemok. Poznámka má význam len vtedy, ak dôjde na základe rozhodnutia k zápisu nového vlastníka do katastra nehnuteľností. V danej veci aj v prípade pozitívneho výroku žalovaný nikdy nemôže byť ako vlastník zapísaný do katastra nehnuteľností, preto nie je toto ustanovenie na danú vec aplikovateľné a teda žalovanému nesvedčí pasívna vecná legitímácia (ako vlastník nehnuteľnosti je aktuálne vedená iná osoba).

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mal plný úspech, v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo je v tomto prípade žalovaný, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, má právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.